

Wilhjelm (VS):

Det må vel være på sin plads, når vi nu for fjerde eller femte år i træk diskuterer noget, man kalder værftskrisen, at prøve at starte med at sige lidt om, hvad der egentlig er indeholdt i det begreb efterhånden.

Der er indeholdt en meget alvorlig krise for de hidtidige værftsarbejdere og deres beskæftigelse. Men der er ikke tale om nogen økonomisk krise for værfterne. Værftskapitalen har i de sidste år haft det bedre, end den har haft det meget længe. Man har benyttet denne krise på helt klassisk maner, og denne gang oven i købet med massive tilskud fra skatteyderne, til at bortrationalisere arbejdspladser og til at hæve profitniveauet og øge produktiviteten.

Det er det, der er tilbage af den såkaldte værftskrise, og den kommer man naturligvis ikke ud af i en situation, hvor man faktisk har gjort det muligt at producere mere, end værfterne producerede i 1972-73, men med en arbejdsstyrke, der kun er halvt så stor.

Det bliver sagt i kontaktudvalgets redegørelse på side 45, at udvalgets indstillinger gennem årene i høj grad har været udtryk for en bevidst politik, og det må man vel nok sige at det har været. Det har i høj grad været udtryk for en bevidst politik, som lavede overkapacitet, som planlagde massearbejdsløshed blandt værftsarbejderne, og som sikrede en højere produktivitet og en større profit for værftskapitalen.

Hvornår har vi nogen sinde hørt dette kontaktudvalg, eller for den sags skyld andre af regeringens økonomiske eller branchemæssige rådgivere, tale om, at nu gik det for vidt med offentlig støtte til den eller den branche? Hvornår har vi nogen sinde hørt om, at nu var det i hvert fald ikke tiden at hjælpe dem til yderligere investeringer osv.? Vi har aldrig hørt om det. Selv i det største boom, selv da man måtte kunne forudse, at spekulationerne i Suezkrisen ikke ville være holdbare for den samlede værftskapacitet, hørte vi den samme melodi: mere støtte, bedre finansieringsregler, udbygning af kapaciteten osv., fra de samme folk i det samme kontaktudvalg, som nu kommer og siger, at det hele i høj grad har været udtryk for en bevidst politik.

Jeg vil gerne underbygge disse påstande, som nogle kan mene at det er, om, hvad

værftskrisen egentlig er for noget. I alt væsentligt er denne underbygning hentet fra de oplysninger, som andre ganske vist har læst på en for mig besynderlig måde, men de oplysninger, der faktisk findes i redegørelsen.

De første ting, jeg vil nævne her, finder man dog ikke i redegørelsen, og det synes jeg er en meget stor mangel, men jeg kan sådan set godt forstå, at man har holdt dem ude.

Hvad er der egentlig sket med værfterne under denne såkaldte krise? Vedrørende de 8 største, som jo er dem, man mest refererer til i undersøgelsen, er der sket følgende:

Aalborg Værft investerer i en stor, ny flydedok i 1975, altså på et tidspunkt, hvor man ved, at værftskrisen, som man kaldte den, var under fuld opsejling. Det kostede 60 mill. kr. Man har siden da investeret i modernisering af hele stålafdelingen, man har indført numerisk, eller skal vi kalde det EDB-mæssig styring af pladeopskæringen, man har bygget nye haller, man har helt moderniseret profilafdelingen, man har anskaffet hel- og halvautomatiske svejsemaskiner osv.

Frederikshavn Værft: ny og større tørdok i 1975, da man vidste, at denne såkaldte krise var i fuldt sving. Og i øvrigt ligesom Aalborg Værft nye store kraner, modernisering af stålafdeling, det såkaldt numeriske opskæringsapparat, altså EDB-mæssig opskæring, overflødiggørelse af arbejdspladser, helt samme mønster som i Aalborg.

Nakskov Skibsværft: alt sammen her fra og med 1975, nye store haller til så at sige alle funktioner, en beddingkran til 100 t, modernisering af stålafdelingen, ikke helt så udførligt, men næsten så udførligt som nævnt for Aalborg og for Frederikshavn.

Helsingør Værft: modernisering af stålafdelingen, udbygning af et moderne panelanlæg, der har én eneste funktion: at overflødiggøre arbejdskraft, numerisk styring af opskæringen, det er fjerde gang, osv.

Lindøværftet ser noget anderledes ud. Det er jo så nyt og var så moderne i forvejen, bl. a. med EDB-mæssig pladeopskæring, at vi ikke har set noget tilsvarende, for det var på det niveau. Det er muligt, at man derimod dér har set noget, der mere ligner B&W, nemlig kapitaludtræk fra virksomheden. Det er lidt svært at blive klog på med de meget svage krav, der er til offentliggørelse af regnskaber herhjemme, men man kan i hvert fald se af disse regnskaber, at der er sket en me-